

Aktuelt:

Undersøgelse af lokal Agenda 21-strategier

Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen er ved at få afsluttet en undersøgelse af de indkomne lokal Agenda 21-strategier fra landets amter og kommuner. Formålet med undersøgelsen er at tilvejebringe informationer om det lokale Agenda 21-arbejde på baggrund af strategierne.

I analysen af strategierne indgår alle de strategier, som vi modtog frem til den 1. juli i år. Undersøgel-

sen vil indgå som en del af den redegørelse, som ministeren i samarbejde med de kommunale organisationer, iflg. loven, skal afgive til Folketinget. Det forventes, at redegørelsen er klar til oversendelse til Folketinget inden udgangen af 2004.

Status for lokal Agenda 21-strategier

Ved redaktionens afslutning har Skov- og Naturstyrelsen fået strate-

gier fra ca. 235 kommuner og fra ca. 10 amter. I alt er der således modtaget omkring 245 strategier. Herudover har ca. 25 kommuner og amter oplyst, at de regner med at offentliggøre deres strategi inden for det næste halve år. Er der nogen, der endnu ikke har indsendt deres strategi, skal de fortsat sendes til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø eller elektronisk til sns@sns.dk.

Blomsten gør det nemt at vælge grønt også lokal!

Af kommunikationskoordinator
Tine Due Hansen,
Miljømærkesekretariatet

Under sloganet "Blomsten gør det nemt at vælge grønt" kører en kampagne for det europæiske miljømærke Blomsten i ni europæiske lande i efteråret og kulminerer i en europæisk Blomstuge fra den 18. – 24. oktober. Det danske Miljømærkesekretariat fungerer som tovholder nationalt. Ugen vil byde på et

væld af nationale og lokale aktiviteter med mange engagerede producenter, detailkæder, græsrodder og kommuner.

For mange mennesker er miljø i dagligdagen noget lidt fjernt og uvedkommende. Desuden tænker man som almindeligt menneske meget her-og-nu - der er ikke tid til at bekymre sig om at redde hele verden – heller ikke, når det gælder de daglige indkøb. Det er her miljømærkerne kommer ind – ved at gøre den

noget fjerne miljøvenlighed konkret og hverdagsagtig og lige til at gå til. Eller med kampagnens ord: Blomsten (eller miljømærker) gør det nemt at handle grønt!

Når der i uge 43 sættes fokus, ikke bare på miljømærker generelt, men på Blomsten specielt, skyldes det, at kendskabet og forståelsen for dette mærke er noget ringere sammenlignet med f.eks. det nordiske miljømærke Svanen. 12% kendte i 2001 Blomsten mod 40%, der kendte

Svanen. Dette (manglende) kendskab afspejler sig også i markedsandele: F.eks. udgjorde blomstmærket vaskepulver kun 1% af den samlede omsætning af vaskepulver i 2002 - mod 16% svanemærket.

Så selv om Svanen og Blomsten begge er miljømærker, og dermed to sider af samme sag, slår vi i uge 43 altså et ekstra slag for Blomsten .

Hvad sker, hvor og hvornår?

Den danske detailhandel vil med skilte, brochurer, balloner, konkurrencer og emballager gøre opmærksom på de blomstmærkede varer i butikkerne. Blandt deltagerne er Dansk Supermarked og Coop Danmark samt Jysk Sengetøjslager og BabySam. Især tekstil- og de danske farve/lak-virksomheder benytter Blomstugen til et salgsmæssigt fremstød, og forbrugerne vil derfor også møde Blomsten i IsoPaint og Beckers malervareforretninger.

Hos Coop Danmark og FDB bliver både de medlemsvalgte forbrugerrepræsentanter og ansatte i butikkerne involveret i kampagnen. Der opstilles boder i butikkerne, hvor både medarbejderne og medlemsvalgte går i dialog med kunderne og promoverer miljømærkede varer. Dansk Supermarked forventer også at involvere mange medarbejdere i kampagnen.

Outdoor, magasinannoncer og PR
Alle lande planlægger omfattende annoncering og PR omkring de mange aktiviteter. I Danmark bakes detailhandelskampagnen op af udendørs annoncer i landets 5 største byer og GoCards i alle større byer.

Skolekonkurrencer i mange lande

Aktiviteter, hvor skoleelever lærer om Blomsten, foregår i de fleste lande. Danmarks Naturfredningsforening og FDB's Skolekontakt

har inviteret alle danske skolebørn i 5. – 7. klasse til at deltage i en landsdækkende konkurrence om en Flower Award. Eleverne skal bl.a. designe en T-shirt og beskrive tekstilers livscyklus. Vinderne af Flower Award får bl.a. deres vinderdesign produceret af Novotex. Vi forventer, at op imod 250 klasser svarende til 6.000 elever vil vælge at klikke sig ind på www.FlowerAward.dk for at deltage i konkurrencen.

Af spændende aktiviteter i andre lande skal fremhæves Østrig, der har udviklet et Internetspil om miljø og Blomsten, samt Sverige, der har valgt at lade de ældre elever undervise de yngre om Blomsten under temaet: "Hvad kræver det, hvis skolen skal miljømærkes".

Forbrugerorganisationerne er også med

Forbrugerrådet og Informationscentret for Miljø og Sundhed arrangerer en udstilling af blomstmærket tøj og andre blomstmærkede produkter i Forbrugerrådets hus i Fiolstræde i København. Postkort og andet infomateriale deles ud i indre København for at gøre opmærksom på aktiviteterne.

Den europæiske forbrugerorganisation; BEUC, har udarbejdet en „easy-to-use“- guide, som kan hjælpe forbrugerne med at undgå uønskede kemikalier i de varer, de køber. For alle produktgrupper fremhæves, hvilke kemikalier Blomsten forbyder eller begrænser. Guiden uddeles i alle kampagnelande i Blomstugen af de nationale forbrugerorganisationer.

Stor aktivitet i kommuner og hos græsrodder

29 kommuner bakker kampagnen op med informationsaktiviteter. De fleste opsætter plakater på biblioteker og offentlige bygninger, uddeler foldere til forbrugere og offentlige indkøbere og skriver artikler til

lokalaviser og personaleblade. Mange kommuner har sammen med kommunens grønne organisationer desuden arrangeret iderige happenings: I Storstrøms Amt kan forbrugerne i butikkerne udfylde en tipskupon med spørgsmål om miljømærker og vinde præmier. I Lyngby-Taarbæk og Gladsaxe kommuner vil der være tegnekonkurrence for børn, målskydning efter "ikke-miljømærkede" varer samt quiz for voksne i butikker og centre. Miljøpatruljering i Kolding sætter fokus på butikkernes forbrug af miljømærkede rengøringsmidler og på Kolding Torv uddeles blomster og informationsmateriale. Køge sender miljøspot om Blomsten i TV Køge og udstiller blomstmærkede varer på gågaden. Og på Økolariet i Vejle vil der i Blomstuge være workshops for 7. – 9. klasse om miljømærkning af tekstiler, hvor to designere fortæller historien bag tøjet.

Direct mail til professionelle indkøbere

Miljømærkesekretariatet udsender i starten af oktober en folder, der præsenterer de danske miljømærkede produkter til 5.000 offentlige og private indkøbere med en opfordring til at vælge miljømærkede produkter, når de køber ind eller indgår indkøbsaftaler.

Læs mere om kampagneaktiviteterne på www.ecolabel.dk.

Fakta om miljømærker

Miljømærker sikrer, at varen er bedst i klassen på miljø, at sundheden er mere end i orden og kvaliteten mindst lige så høj som andre varer. I dag er der 33 blomstlicenser og 343 svanelicenser – ialt ca. 2500 miljømærkede varer på det danske marked.

Konference i Odense den 18. oktober

Bæredygtige kommuner og regioner

- Lokal Agenda 21 i Danmark

Der er lagt op til at give Lokal Agenda 21-indsatsen et både kvantitativt og kvalitativt løft, når Dansk Center for Byøkologi i samarbejde med en række kommuner, amter og organisationer inviterer til konference om de lokale myndigheds rolle og ansvar for en bæredygtig udvikling.

Målgruppen for konferencen er ledende amts- og kommunale embedsmænd og medarbejdere samt alle andre, som fagligt, organisatorisk eller politisk beskæftiger sig med eller interesserer sig for lokalsamfundets bidrag til en bæredygtig udvikling. Men alle er velkomne.

Spørgsmålet om kommunernes vilje til selv at sætte dagsordenen for Lokal Agenda 21 og kommunernes holdning til en eventuel central stramning af kravene til de lovpligtige LA21-strategier forventes at blive en underliggende del af dagsordenen her forud for opfølgningen på Miljøministeriets evaluering af de indsendte lovpligtige LA21-strategier.

- Kvalitet, revision, samarbejde

9 ledende amts- og kommunale embedsmænd og organisationsrepræsentanter mødtes 9. september for, som forberedelse til konferencen 18. oktober bl.a. at diskutere en idé om LA21-partnerskaber for kommuner. På baggrund af

dette møde arbejdes der videre på et oplæg til den ene af konferencens workshops, som har titlen 'Kvalitet, revision, samarbejde'. Her sætter konferencen fokus på ideen om at styrke kommunernes udveksling af erfaringer, metoder og værktøjer m.v. med det formål at inspirere, lette og kvalificere de enkelte kommuners indsats. Interessefællesskaber mellem forskellige kommuner og amter kan forankres i et netværk af frivillige 'klubber'. Sådanne klubber kan vedrøre alt fra udveksling af erfaringer omkring f.eks. "at nå de unge" eller "miljø og sundhed", til udvikling af elektroniske grønne regnskaber og fælles standarder for ekstern revision af LA21-redegørelser til forpligtende samarbejdsaftaler på regionalt plan som 'Region 21' på Fyn, på landsplan som 'Dogme2000', eller på internationalt plan som 'Aalborg Commitments'.

Afhængigt af konferencens udfald – og ikke mindst udfaldet af denne workshop – er det tanken at følge op med endnu en konference i 2005, med henblik på at inddrage det politiske niveau, lokalt, regionalt og nationalt.

Initiativet til konferencen er i øvrigt inspireret af den store internationale konference 'Aalborg+10', hvor over 900 deltagere fra hele Europa var samlet 9.-11. juni for at udveksle erfaringer og vedtage det såkaldte "Aalborg Commitments". "Aalborg Commitments" vil kunne

hjælpe mange kommuner til at definere deres kurs for Lokal Agenda 21-arbejdet, og til at opnå et større politisk engagement. For de kommuner, som ikke er motiverede for formelt at underskrive "forpligtelserne", kan konceptet bruges som inspirationskatalog for en bredere definition af bæredygtighedsbegrebet, end der er tradition for i Danmark.

De øvrige 3 workshops på konferencen 18. oktober har titlerne:

- Styringsredskaber til LA21
- Kompetenceudvikling
- Borgerinddragelse og -deltagelse

Her tages der fat på nogle afgrænsede aspekter af Lokal Agenda 21-arbejdet, som det vil føre for vidt at redegøre for her. Læs mere i konferenceprogrammet, som kan rekvireres hos Dansk Center for Byøkologi på telefon 89405880, eller på konferencens website på www.dcue.dk. Samme sted kan man læse mere om baggrunden for konferencen. Fristen for tilmelding til konferencen er sat til 8. oktober.

**DANSK CENTER FOR
BYØKOLOGI**

Borgernes fremtidsbilleder af Sallingsund Kommune, Årets by 2004

Sallingsund Kommunes "lokal agenda 21" arbejde fortsætter i projektet: Fremtidsbilleder af Sallingsund – et borgerinddragende udviklingsprojekt, hvor fællesnævneren har været engagement, fællesskab og visioner for fremtidens Sallingsund

Lørdag den 28. august 2004 deltog ca. 1.500 ud af i alt ca. 6.200 Sallingsund-borgere i de forskellige festligheder rundt omkring i kommunen, som var arrangeret til markering og fejring af, at Sallingsund Kommune denne dag officielt blev kåret til Årets By 2004. "Nye veje til nærdemokratiet" var i år temaet for Jyllands-Postens årets by-konkurrence. Med henvisning til den høje grad af borgerinddragelse i kommunens "Projekt Fremtidsbilleder af Sallingsund" besluttede en enstemmig dommerkomité, at Sallingsund Kommune var den oplagte vinder blandt 21 kandidater. Indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen udtalte blandt andet ved den officielle kåring, at "demokratiets sande tilstand kan aflæses i borgernes engagement, vilje og lyst til at skabe, udforme og udvikle projekter". Kommunens erfaringer med Projekt Fremtidsbilleder, hvor et stort antal Sallingsund-borgere har udvist et imponerende og stort engagement med netop udvikling af ideer og projektforslag, demonstrerer på bedste vis mulighederne for aktiv

borgerinddragelse, samt at nye veje til nærdemokrati ikke blot er ønskværdige, men også farbare.

Sallingsund Kommunes strategi for borgerinddragelse

Baggrunden for Projekt Fremtidsbilleder var et ønske i Sallingsund Kommunalbestyrelse om at lave kommuneplan på en ny og anderledes måde, hvor borgerne aktivt indrages i beslutningsprocessen gennem udarbejdelse af konkrete projektforslag. Med afsæt i de visioner for udvikling af lokalsamfund og hele kommunen som er vedtaget i Kommunens strategiplan for udvikling frem mod 2015, er borgerne blevet bedt om deres forslag til, hvordan visionerne konkret kan udmøntes.

Det overordnede princip for Projekt Fremtidsbilleder er at værdsætte det, vi allerede har i Sallingsund – og at arbejde for at gøre det

endnu bedre. Kommunens helt små og unge borgere præsenterede med afsæt i dette princip deres fremtidsvisioner på et indledende borgermøde i januar 2004. Blandt andet inspireret af børnenes ideer samledes omkring 240 unge/voksne borgere sig i ca. 40 forskellige arbejdsgrupper, som herefter udarbejdede konkrete projektforslag. På Fremtidsmessen i april blev projekterne præsenteret for kommunens borgere og Kommunalbestyrelsen. I alt ca. 1.200 borgere var mødt frem. Kommunalbestyrelsen har efterfølgende taget stilling til de mange projektforslag, som på forskellig vis kan medvirke til udvikling i Sallingsund. En række af de mindre projekter kan gennemføres i løbet af efteråret 2004, mens en række større projekter kræver yderligere eksterne tilskudsmidler eller videre bearbejdelse af projektet. De større projekters videreførelse forudsætter samarbejde mellem kommunen og

Workshop for ingeniører: Hvordan inddrager vi borgerne aktivt i offentlige opgaver?

Er workshops og seminarer løsningen? Er sure læserbreve og vrede politikere en del af din hverdag? Når du forsøger at løse offentlige opgaver efter bedste evne, synes du så, at det er håbløst at leve op til kravene om inddragelse af borgerne? Eller har du en idé om, at netop inddragelse af borgerne vil give langtidsholdbare løsninger? IDA lægger hus til denne workshop, hvor ph.d.-studerende Anne Broen Christensen, IPL, DTU samt civilingeniør, konsulent Lise Damkjær, Learning4life sætter fokus på, hvilke rammer du skaber for at inddrage borgerne aktivt, hvilke værktøjer du kan anvende, og hvad din rolle i borgerinddragelsesopgaver er.

Workshoppen afholdes **fredag den 22. oktober 2004** fra kl. 9.00 til 16.00 i Ingeniørhuset i København. Pris 1.375,00 kr. for IDA-medlemmer og 3.375,00 kr. for ikke-IDA-medlemmer.

Tilmelding sker på www.ida.dk under arrangementer eller ring på 3318 4818 til IDA's mødetilmelding.

de respektive borgergrupper – og dermed at projekterne fortsat har en stærk borgerforankring.

Videreførelse af Lokal Agenda 21 arbejde

Med vedtagelsen af ”Lokal Agenda 21 for Sallingsund Kommune” i december 2003, viderefører Sallingsund Kommune sit lokal agenda 21 arbejde gennem Projekt Fremtidsbilleder af Sallingsund – og dermed bestræbelserne for at inddrage befolkningen i udviklingsplaner for lokalcentre og hele kommunen.

Samtidig har Sallingsund’s kommunalbestyrelse vedtaget følgende strategier for de øvrige indsatsområder:

- Mindskelse af miljøbelastningen: Der arbejdes videre med allerede iværksatte projekter og emner. Ved iværksættelse af nye projekter, skal der lægges vægt på at synliggøre betydningen af, at belastningen af miljøet søges mindsket – eksempelvis gennem miljøvurderinger ved byggeri o.lign., medlemskab af Elsparefondens A-klub og undervisning af skoleelever i miljørigtig adfærd
- Fremme af bæredygtig byudvikling og byomdannelse: Kommunalbestyrelsen har fortsat som strategi at søge udviklingen fremmet ved en decentral struktur i kommunen, hvor også de små landsbycentre og landdistrikter inddrages i byfornyelses processen
- Fremme af biologisk mangfoldighed: Der sættes fokus på de områder, hvor kommunen har mulighed for at øve indflydelse på den biologiske mangfoldighed – gennem egne tiltag eller ved at fremme forståelsen og interessen hos andre lodsejere. Det være sig inden for eksempelvis spildevandsområdet, vandløbsvedligeholdelse, miljølitsyn ved

- landbrug og virksomheder
- Inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale agenda 21 arbejde. Kommunen igangsatte allerede i 2001 lokal agenda 21 projekter med borgerinddragelse, som resulterede i gennemførelse af en række forslag. Med ”Projekt Fremtidsbilleder af Sallingsund”, har kommunen igangsat en udviklingsproces, som forankres i hele organisationen i overensstemmelse med de overordnede ideer i Agenda 21
- Fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervsmæssige, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kultu-

relle og økonomiske forhold: Målet er her at indarbejde begrebet ”bæredygtig udvikling i alle de kommunale forvaltningers arbejdsgrundlag samt at sikre accept og forståelse af begrebet.

Gennem de oven for nævnte strategier arbejder kommunen som overordnede mål for, at

- opnå en bæredygtig udvikling gennem en langsigtet og realistisk overordnet politik, som sikrer en fortsat udvikling i kommunen
- kommunen ved egne virksomheder og institutioner vil fremprioritere miljørigtig adfærd.

Kursusdage:

Miljøvurdering af planer og programmer („SMV“)

Lov om miljøvurderinger af planer og programmer er nu trådt i kraft. Loven indebærer, at der skal foretages miljøvurdering af region-, kommune- og lokalplaner, hvis gennemførelse kan få væsentlig indvirkning på miljøet. I særlige tilfælde er også vandforsynings-, spildevands- og affaldsplaner omfattet af kravet om miljøvurdering.

For at informere om og drøfte lovens virkninger i kommuner og amter, vil KL i samarbejde Landsplanafdelingen via COK udbyde 4 kurser om emnet.

Kurset udbydes på nedenstående datoer af de regionale COK-centre:

COK-Midt/Vestjylland den 18. oktober 2004
COK-Fynden 19. oktober 2004
COK-Sjællandden 20. oktober 2004
COK-Østjyllandden 2. november 2004

Yderligere oplysninger om kurset kan findes på KL’s hjemmeside, link <http://www.kl.dk/318804>
Tilmelding skal ske til det enkelte COK-centre.

Miljøstrategi under en omstrukturering

Af Jørgen Jespersen,
Natur & Miljø,
Bornholms Regionskommune

Bornholms Regionskommune blev dannet den 1. januar 2003 ved sammenlægning af de 5 kommuner og amtet på Bornholm.

Vi skulle, som alle andre kommuner og amter, have en Agenda 21 redegørelse klar og vedtaget inden udgangen af 2003. Ikke det heldigste tidspunkt, set i relation til hele omstrukturingsprocessen, som virkelig slugte store ressourcer og som satte alle medarbejdere på en hård prøve; mange fik nyt arbejdssted og nye (eller flere) arbejdsopgaver og tilmed ny chef og mange nye kolleger.

Bornholms Regionskommune har 43.000 indbyggere. Regionsrådet har 27 medlemmer. Administrationen ledes af en direktion, og alle administrative enheder, driftsenheder, skoler, institutioner osv. er selvstændige „virksomheder“ med eget budgetansvar, baseret på en kontrakt med Regionsrådet.

Der blev i foråret 2003 nedsat en lille arbejdsgruppe til at gennemføre miljø-strategiarbejdet, med en medarbejder fra hver af de nye administrative enheder inden for teknik- og miljøområdet, og med enheden Natur & Miljø som tovholder. I gruppen deltog en repræsentant for foreningen Bornholms Miljø- og Energikontor, som også havde været aktiv i arbejdet under den gamle kommunestruktur.

Der var fra starten enighed om ikke at slå for store brød op - dels fordi

det næppe ville være realistisk at opnå en stærk forankring i regionsråd og direktion i de første år, hvor så mange tunge og omfattende opgaver skulle løses for at få regionskommunen til at fungere, dels fordi vi selv i administrationen var så hårdt spændt for. Desuden var der i 2003 ikke sat midler af til det tværgående miljøarbejde. Vi skulle altså starte nogenlunde på bar bund.

Derfor blev vi hurtigt enige om at anbefale politikerne at satse på nogle få områder i denne første strategiperiode i håb om, at det vil resultere i nogle succeshistorier, som kunne bane vejen for en øget indsats på længere sigt. Derfor hedder overskrifterne i 2004-07 redegørelsen:

1. Inspiration og støtte til borgerinitiativer – især initiativer som involverer brede borgergrupper, og som har stor signalværdi for miljøet og for Bornholm
2. Forlængelse af et igangværende projekt „Netværket Grøn Erhvervsudvikling“, et samarbejde mellem Bornholms Erhvervsråd og regionskommunen
3. Feje for egen dør i regionskommunen, med hovedvægt på energiområdet.

Samtidig lagde vi op til, at ansvaret for indsatsen indtil videre skulle

ligge hos en Agenda 21 styregruppe sammensat af regionsrådsmedlemmer og ledende medarbejdere fra enhederne under Teknik- og Miljøområdet og sekretariatsbetjent af Natur & Miljø, hvor to medarbejdere på deltids forestår det praktiske arbejde.

Vi havde den glæde, at regionsrådet i budgetforliget for 2004, på trods af den yderst pressede økonomi, afsatte midler fra og med 2004 til Agenda 21 arbejdet, nemlig 275.000 kr. Det var en vigtig forudsætning for, at vi kunne færdiggøre en Agenda 21 redegørelse med et reelt indhold.

Agenda 21 redegørelsen blev med det førnævnte indhold vedtaget af et enigt regionsrådet i december 2003. Den kan læses på www.brk.dk under „natur og miljø“.

Af initiativer, som Agenda 21 styregruppen har sat i gang, kan nævnes:

- Tilbud om støtte til borgerinitiativer – 2 ansøgningsrunder i 2004. Til den første runde indkom der 5 ansøgninger, hvor der blev givet tilsagn om støtte til 3 projekter med i alt 27.000,- kr. Emnerne for projekterne er halmhusbyggeri, foredragsrække om ”Simple Living” samt en ”Grøn filmfestival” med 3 film med efterfølgende cafe/diskussionsaften
- Skrotbilkampagne og indsamling af gl. jern. I løbet af kampagnen blev der fjernet ca. 900 bilvrage og indsamlet ca. 1.100 t. jernskrot, svarende til 230 bil-læs
- Forlængelse af „Netværket Grøn Erhvervsudvikling“

til udgangen af 2004. Der har især været fokus på et projekt kaldet ”Grønne autoværksteder på Bornholm”, hvor ca. 60% af øens værksteder har opnået diplom. Ligeledes søges Agenda 21 indarbejdet i virksomhederne ved hjælp af ISO14001 certificeringer

- Udfasning af pesticider i regionskommunen. Statusrapport og handlingsplan til december 2004
- Miljøvenlig rengøring i kommunen, hvor der afholdes seminarer for rengøringspersonalet med henblik på at minimere brugen af rengøringsmidler
- Indsats for energiledelse og energiregistrering i regionskommunens institutioner. Med udgangen af 2004 er der indført fuld energi-

registrering i alle institutioner. Ligeledes planlægges påbegyndelse af energiledelse fra efteråret 2004.

Al begyndelse er svær, men samarbejdet om at få udarbejdet denne første Agenda 21 redegørelse, og give den et reelt indhold, gik over al forventning. På trods af alle problemerne med omstruktureringen kunne vi tage opgaven alvorligt, og vi fik en god sammensætning af arbejdsgruppen. Vi fik overført mest muligt af erfaringerne fra fortiden i amt og kommuner, og vi kunne se fremad med én samlet miljøstrategi for Bornholm, hvilket alt andet lige er en stor fordel – for borgerne, for politikerne og for os selv i administrationen.

Styregruppen har holdt to møder i 2003, og er kommet godt i gang. Det sværeste indtil nu har været at få borgere gjort interesseret i

Agenda 21 - selv med tilbud om økonomisk støtte til borgerinitiativer. Måske skal de også indstille sig på hele omstruktureringen og dens følger på vigtige områder – skoledlæggelser mm. Borgerne er nok også lidt forvirrede og kan ikke rigtig finde ud af, hvad regionskommunen er for en størrelse og hvem, der laver hvad, hvorhenne. Afstandene er mentalt blevet større.

Men når indkøringen er overstået, og vi alle har fundet vore ben, skal det nok gå ! Det er virkelig godt at kunne se hele øen under ét !

Nordens agenda, jordens agenda

**Göteborgs
Stad**

Af fuldmægtig Vibeke Jørgensen, Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen

Göteborg var den 2.-3. september 2004 værtsby for en konference om lokal Agenda 21 og bæredygtig udvikling i Norden. Konferencen var i høj grad bygget op på gruppearbejde, hvor deltagerne efter udvalgte emner skulle drøfte spørgsmål som:

- Hvad giver os energi i vores Agenda 21-arbejde nu?
- Hvad kan frigøre ny energi for det lokale arbejde med bæredygtig udvikling - nu og i fremtiden?

- Hvad skal vi gøre nu og i fremtiden for at frigive mere energi til Agenda 21 i Norden?

Konklusioner på video

Grupperne fremlagde synspunkter i plenum, som blev optaget på video. Denne video blev vist for et politikerpanel, som talte videre om nordisk samarbejde både på nationalt og lokalt niveau.

Konferencen var arrangeret i et samarbejde mellem; Nordisk Ministerråd, Miljödepartementet, Naturvårdsverket, Svenska Kommunförbundet og Göteborg Stad. Der kan læses mere på www.ieh.se/nordensagenda. Svenskerne afsluttede konferencen med at give stafetten videre til Norge.

Næste nordiske Agenda 21-konference er planlagt til at finde sted i 2006.

Tema for arbejdsgrupperne

1. Findes der et bæredygtigt samfund?
2. Hvordan for vi begrebet bæredygtig udvikling – fra at dreje sig meget om miljø – til også at handle om social og økonomiske bæredygtighed på lokalt niveau
3. Bæredygtigt forbrug og produktion
4. Bæredygtighed og uddannelse
5. Klimapåvirkninger
6. Bæredygtig byudvikling
7. Fra projekt til kontinuerlig virke
8. Kommunikation og markedsføring

Udgivet af:
Miljøministeriet, Amtsrådsforeningen
og KL.

Udgivet af:
Miljøministeriet, Amtsrådsforeningen og KL.

Redaktion:

Vibeke Jørgensen og Peter Arnborg,
Landsplanafdelingen, Skov- og Natur-
styrelsen, Miljøministeriet,
tlf: 3392 7600

Begitta Blahaut, Amtsrådsforeningen,
tlf: 3529 8100

Maj Green, Anette Munkholm og Kåre
Svarre Jakobsen, KL, tlf: 3370 3370

Kontaktperson Anette Munkholm, e-
mail agm@kl.dk

Web-adresse:

www.kl.dk/LA21-nyhedsbrev

Lokal Agenda 21 er et amts eller en kommunes bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede. En lokal Agenda 21 giver sig udtryk i opstilling af mål og strategier og udførelse af konkrete projekter, der nedsætter

forureningsniveauet og mindsker ressourceforbruget. Det er centralt, at der arbejdes på tværs af sektorerne, og at der tages et lokalt udgangspunkt, hvor befolkning og virksomheder mv. inddrages i en helhedsorienteret, tværfaglig og langsigtet planlægning. Tænk globalt – handel lokalt.

Ålborg-forpligtelserne

På den europæiske konference i Ålborg den 9. - 11. juni 2004 (Aalborg + 10) om bæredygtig udvikling i vore byer, herunder med fokus på Lokal Agenda 21 som redskab, blev der fremlagt en resolutionstekst, som de deltagende byer, kommuner og regioner kunne tilslutte sig på konferencen, men som man også efterfølgende kan tilslutte sig.

Den tekst, der foreligger, kaldes „Aalborg Commitments“, og en uofficiel dansk oversættelse „Ålborg + 10 - Inspiration for fremtiden, Ålborg-forpligtelserne“ - udarbejdet for Kolding Kommune – kan hentes på dette link <http://www.kl.dk/286713/> til almindelige orientering og inspiration, ligesom byer og kommuner fortsat kan tilmelde sig den løbende kampagne.

Du kan være med til at gøre LA21-Nyhedsbrevet bedre!

Hjælp redaktionsgruppen med at gøre Nyhedsbrevet aktuelt og vedkommende. Vi efterlyser nyheder, gode historier, debatindlæg og gode ideer til relevante temaer. Husk også at orientere os om arrangementer, der bør annonceres i Nyhedsbrevet. Redaktionsgruppens kontaktperson er Anette Munkholm, mail agm@kl.dk.

Næste nummer af Nyhedsbrevet udsendes i november 2004.